

ÚKOL ČÍSLO 3:

FOTOGRAFIE:

Soubor fotografií na téma environmentální vyhoření

Jak již jsem prezentoval na hodině, ve své závěrečné práci bych se chtěla věnovat tématu environmentálního vyhoření. Návrh i výzkum je zatím v počátcích, proto stále trpí všemi nedostatky, které jsme diskutovali na hodině, jako je především absence teoretického ukotvení, nedostatečně formulovaná hlavní výzkumná otázka, nevyjasněný pojem aktivisty, stejně jako environmentálního vyhoření. Přesto, či právě proto zde představuji několik fotek a názorů ilustrujících, jak takové vyhoření u environmentálních aktivistů a aktivistek může vypadat. Vycházím z pilotních rozhovorů, neformálně vedených rozhovorů a vlastních zkušeností.

Pro začátek zde uvedu definici vyhoření, tak jak jej uvádí učebnicový text pro zdravotní sestry:

„Termín burn-out – syndrom vyhoření, vyprahlosti, vypálení – popisuje profesionální selhávání na základě vyčerpání vyvolaného zvyšujícími se požadavky od okolí nebo od samotného jedince. Zahrnuje ztrátu zájmu a potěšení, ztrátu ideálů, energie i smyslu, negativní sebeocení a negativní postoje k povolání.“ (Janáčková in Venglářová 2011: 23)

Hana Librová ve své poslední knize popisuje vyhořelého environmentalistu také například tímto citátem: *„Zatímco se pachtím v drobné ochranářské kauze, ekologická stopa lidstva se prudce zvyšuje, změny klimatu se prohlubují, biodiverzita se snižuje.“ (Librová 2016: 49)*

Někdo to přeci dělat musí! (Martina Krošová, Brno, 28.3. 2017)

„Můj stav k aktivismu a činnosti neziskovek by se dal asi nejlépe přirovnat k mytí nádobí. Jako nebaví mne to. Koho taky baví mýt nádobí? Jako zase nevádí mi to úplně, ale nemůžu říct, že bych si to užívala. Někdy se mi fakt nechce ho mýt, a tak to stále odkládám a pak se to nakupí... No, ale každopádně vím, že to musím udělat. A když to tam náhodou nechám a umyje to za mě někdo jiný, tak z toho mám výčitky, protože on samozřejmě má taky svojí práce a svého nádobí dost. Jenže když to neudělám, tak to tam bude hnít a plesnivět a nebudu mít za chvíli žádný nádobí. A tak podobně je to i s tím aktivismem. Jako nemusím to dělat, ale mám z toho výčitky. Protože stejně jako to špinavý nádobí, ty problémy nezmizí, dál tady hníjí a plesnivý a planeta se ničí. A těch lidí, kteří by to udělali za vás prostě není moc, a tak mají dost jiný práce. A tak se většinou zvednu, a to nádobí umyju, i když se mi nechce.“

(Františka)

Nedělní dilema (Martina Krošová, Brno, 28.3.2017)

„Je víkend, je krásně, mám po dlouhý době volno. A zase je nějaká akce. Mám pocit, že bych tam měl jít, protože nemám důvod tam nejít, jinak tam bude má lidí, a čeká se, že půjdu. Ale upřímně, o dost raději bych šel na výlet. Zase tam stát několik hodin na slunci, nic se neděje a příští víkend je další akce a příští taky.“

(František)

Situace podobná výše uvedenému nádobí. Zde jsem chtěla ilustrovat dilema některých aktivistů a aktivistek, zda jít v krásném nedělním slunném odpoledni na procházku (levá část) nebo na demonstraci či přímou akci či nějakou přípravu akce (pravá část). Původním záměrem bylo vytvořit dvě hromádky předmětů, ze kterých dotyčný volí, až si bude balit batoh. Vrstvením věcí jsem ale dospěla k závěrů, že většina věcí se může hodit na obou akcích a tak se pravá i levá část postupně prolínají. Sluneční brýle, kapky do očí, svačina, karty i čelovka se tak mohou hodit na nedělním výletě i nedělní blokádě.

Máte rádi přírodu? (Martina Krošová, Praha, březen 2011)

„To, co jsem tím chtěl říct zřejmě, že na tu jednotku vynaložené energie ten zisk není takový, aby to nějak ospravedlňovalo tu činnost těch neziskovek, nebo to, že na to člověku utrácí peníze čas a energii. Taková ta podpůrná struktura těchto organizací pro ten, jak to říct, well-being těch dobrovolníků, nebo zaměstnanců, zaměstnankyň, těch lidí, není úplně to, dostatečná, že i pro lidi, kteří v tom jakoby vidí nějaký smysl tak, nevím co přesně jakoby, jak je ty neziskovky, nebo ty organizace motivují k tomu, aby to zůstalo, protože to je stresující, hlavně to potkávání těch lidí na ulici, snaha přesvědčovat na individuální úrovni, ale i ta snaha prostě tlačit na ty úřady, které jsou jako naprosto to... „

(Ferdinand)

Fotografie je pořízena na informačním stánku jedné environmentální organizace v rámci větší kulturní akce. Fotografií ze svého archivu jsem chtěla ilustrovat výše zmíněný citát z rozhovoru. Zdá se, že právě „práce“ na stáncích bývá často kamenem úrazů ve smyslu ztráty energie i smyslu, zájmu a potěšení, tak jak uvádí výše zmíněná definice. Podobně by se na obrázek dala parafrázovat úvodní citace Hany Librové, kdy „zatímco já tady návštěvníkům simuluji třídění odpadu, tak...“

Literatura:

Venglářová, M., c2011. *Sestry v nouzi: syndrom vyhoření, mobbing, bossing*, Praha: Grada.

Librová, H., 2016. *Věrní a rozumní: kapitoly o ekologické zpozdilosti*, Brno: Masarykova univerzita.